

УДК 651.459.2:069.538 (043.2)

Цвид Т.В.

Національний авіаційний університет, Київ

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ВЕДЕННЯ ОБЛІКУ МУЗЕЙНИХ ФОНДІВ

Ера комп'ютеризації документно-інформаційної діяльності вимагає застосування сучасних високотехнологічних і прогресивних підходів до організації всієї документально-комунікаційної системи діяльності музейних установ. Музейні предмети обов'язково підлягають обліку, проблеми ведення якого в традиційній та електронній формі є досить актуальними на сьогодні, адже облікування музейних пам'яток забезпечує їх охорону та створює необхідні умови для їх вивчення і використання.

Традиційно, облік музейних фондів складається з наступних етапів: первинний облік, інвентаризація та каталогізація. Передача пам'ятки на довічне зберігання у музей документально оформляється під час первинної реєстрації: складається акт прийняття, в якому фіксується чітка експертна характеристика пам'ятки та подаються відомості про обставини її надходження у музей. До акта надходження додаються усі супутні документи, що свідчать про походження пам'ятки: юридичні акти дарування, заповіту, купівлі, щоденники експедиції тощо. Потім вноситься запис у книгу надходжень, в якій фіксують дані про пам'ятку. Крім того, у музеях є ще книги тимчасових надходжень, де обліковуються предмети, передані музею на певний період. Наступним етапом обліку є інвентаризація, в ході якої кожний музейний предмет проходить наукову атрибуцію, повні дані про нього заносяться до інвентарної книги. На основі цих облікових документів формується власний музейний шифр, що фіксує місцезнаходження і інформацію про музейний предмет. Це важливо для наукового вивчення пам'ятки, наукової і експозиційної роботи музею, а також для оперативного пошуку її серед предметів, що формують музейний фонд кожної конкретної музейної установи. У процесі каталогізації здійснюється фіксація вичерпної інформації про ту чи іншу пам'ятку в різних видах музейних картотек: інвентарній, топографічній, іменній тощо.

Розвиток новітніх електронних засобів інформації, зокрема мережі Інтернет, прискорює віртуалізацію музейного досвіду, надає нові можливості для комунікації музею з зовнішнім середовищем, а також спрощує систему ведення обліку музейних фондів, що є вимогою часу. Електронний облік музейних фондів створює безумовні переваги для дослідників під час пошуку та отримання інформації. Бажано, щоб облікові документи, а особливо електронні каталоги та картотеки, розміщувались на сайтах музейних установ. Це суттєво спростить процес взаємодії музею з користувачами, допоможе повніше розкрити інформаційний зміст музейних фондів.

Таким чином, переваги автоматизованої обробки музейної інформації очевидні. Водночас, процес впровадження електронного музейного обліку гальмують такі проблеми як: недостатнє фінансування, обмежена кількість комп'ютерних програм та техніки, необхідної для здійснення обліку у музейних установах.

Науковий керівник: Курченко Т.С., канд. істор. наук, доцент